

PRZYCZYNEK DO OPISU KRÓLOWEJ MRÓWKI:
POWOLNICY EUROPEJSKIEJ
(*Sysphincta europaea* For.)

[CONTRIBUTION À LA DESCRIPTION DE LA REINE DE LA FOURMI
Sysphincta europaea For.]

podał

JAROSŁAW ŁOMNICKI.

Charakterystyczna szczególnie przez podjęty dołem ku przodowi koniec odwłoka powolnica europejska pędzi życie podziemne, prawdopodobnie w bardzo małych społeczeństwach, i odznacza się bardzo powolnymi ruchami.¹⁾

W swej monografji podrodziny złoźnic (*Ponerinae*) l. c. p. 360—361 opisał prof. C. Emery królowę, podając zgodność barwy z robotnicą z wyjątkiem potylicy i śródplecza, które są brunatne. Długość okazu opisanego wynosi 4·8 mm.

We wrześniu r. 1897 zebrałem w Bukareszcie (Rumunja) dwie skrzydlate królowe, które okazują większą zgodność z robotnicami, niż okaz prof. Emeryego, mianowicie jest tylko między przyoczkami (ocelli) trójkątne przyćmienie a długość, o ile na zasuszonych okazach dało się zmierzyć, wynosi tylko około 3·4 mm.

Z faktów przytoczonych wynika, że królowe powolnicy europejskiej okazują dość wielką zmienność pod względem barwy i wielkości.

¹⁾ Beiträge zur Monographie der Formiciden des paläarktischen Faunengebietes. (Hym.) Von Prof. C. Emery, Bologna. Teil VIII. Mit 12 Figuren im Text. *Ponerinae*. Deutsch. Ent. Zeitschr. 1909, p. 355—376.

RÉSUMÉ.

Dans son étude sur la sousfamille *Ponerinae* l. c. p. 360—361 M. Prof. C. Emery donne une courte description de la reine de *Sysphincta europaea* For., dans laquelle nous lisons, que la couleur est comme chez l'ouvrière à l'exception de l'occiput et le mesonotum qui sont bruns. La longueur du corps du spécimen décrit égale 4,8 mm.

J'ai trouvé à Bucarest (Roumanie) septembre 1897 deux reines ailées, qui ont encore plus de ressemblance avec les ouvrières de *S. europaea* For., car elles ont seulement une tache triangulaire entre les ocelles à peine rembrunie et j'ai évalué leur longueur à 3·4 mm environ.

De ce qui précède découle, que la reine de *Sysphincta europaea* For. nous offre un exemple d'une assez grande variabilité aussi bien en ce qui concerne la couleur, que la grandeur.

NOWE DLA FAUNY POLSKIEJ GATUNKI I ODMIANY CHRZĄSZCZY ORAZ NOWE MIEJSCA ROZSIEDLENIA

[NEUES FÜR KOLEOPTERENFAUNA POLENS]

podał

Dr. EDWARD MAZUR.

1. *Carabus Fabricii* Panz. a. *Heeri* Germ. Forma średniej wielkości, czarna, ze słabym odcieniem zielonym. W Tatrach razem z *v. poloniensis* Géh. i *v. malachiticus* Thoms.

2. *Carabus auronitens* F. v. *Escheri* Pallrd. a. *opacus* Haury. W czerwcu na Boczaniu w pasie kosodrzewiny i pod szczytem Gewontu spotkałem tę odmianę z czarnym, matowym wierzchem ciała. Brzegi pokryw i przedplecza, oraz wgłębienia na głowie, pozostały zielone z lekkim połyskiem metalicznym.

3. *Bembidium lampros* a. *coeruleotinctum* Rtrr. Jeden okaz pięknej tej odmiany pospolitego niestrudka znalazłem w Skawinie pod Krakowem.